

II แรงจูงใจ ในการเข้าทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนกลาง

บทความเรื่องนี้ศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สังกัด สำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุส่วนกลาง ขนาดตัวอย่างจำนวน 275 คน โดยศึกษาปัจจัยต่างๆ ดังนี้

 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และจำนวนครั้งที่เข้าทดสอบ

 ปัจจัยจูงใจ ประกอบด้วย ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน การได้รับการยอมรับ ความรับผิดชอบ และลักษณะของงานที่ปฏิบัติ

 ปัจจัยค่าจูน ประกอบด้วย นโยบายขององค์กร ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความมั่นคงในงาน และค่าตอบแทน

 ปัจจัยหลักเกณฑ์การทดสอบ ประกอบด้วย การฝึกหัดงาน และการทดสอบความรู้

โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ พบว่า แรงจูงใจเป็นพลังผลักดันให้คนใช้ความพยายามในการกระทำไปสู่เป้าหมายอย่างไม่ลดละ ซึ่งประกอบด้วย **แรงจูงใจภายใน** เป็นแรงผลักดันที่เกิดจากภายในตัวบุคคล เช่น เจตคติ ความต้องการ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า เป็นต้น และ **แรงจูงใจภายนอก** เป็นแรงผลักดันภายนอกที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม เช่น การได้รับรางวัล การได้รับการยอมรับ ค่ายกย่อง ชมเชย ชื่อเสียง เป็นต้น และผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีของ Herzberg เรื่อง **ทฤษฎีสองปัจจัย** เป็นกรอบในการศึกษาวิจัย โดยแรงจูงใจในการทำงานเกิดจาก 2 ปัจจัย คือ **ปัจจัยจูงใจ** (Motivation factors) ซึ่งเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน และ **ปัจจัยค่าจูน** (Hygiene factors) ซึ่งเป็นปัจจัยป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

- ➔ ปัจจัยด้านเพศ และจำนวนครั้งที่เข้ารับการทดสอบ **มีผล**ต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA
- ➔ ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน **ไม่มีผล**ต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA
- ➔ ปัจจัยจูงใจ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และปัจจัยค้ำจุน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน **มีผล**ต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA
- ➔ ปัจจัยจูงใจ ด้านการได้รับการยอมรับ ความรับผิดชอบ และลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ปัจจัยค้ำจุน ด้านนโยบายองค์กร ความมั่นคงในงาน และค่าตอบแทน และปัจจัยหลักเกณฑ์การทดสอบ ด้านการฝึกหัดงาน และการทดสอบความรู้ **ไม่มีผล**ต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA

โดยสามารถสรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนกลาง ได้ตามตารางด้านล่างนี้

	ปัจจัยที่ศึกษา	ผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA
ปัจจัยส่วนบุคคล	เพศ	✓
	อายุ	✗
	ระดับการศึกษา	✗
	ประสบการณ์การทำงาน	✗
	จำนวนครั้งที่เข้าทดสอบ	✓
ปัจจัยจูงใจ	ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	✓
	ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	✓
	การได้รับการยอมรับ	✗
	ความรับผิดชอบ	✗
	ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	✗
ปัจจัยค้ำจุน	นโยบายขององค์กร	✗
	ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	✓
	ความมั่นคงในงาน	✗
	ค่าตอบแทน	✗
ปัจจัยหลักเกณฑ์การทดสอบ	การฝึกหัดงาน	✗
	การทดสอบความรู้	✗

การอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนกลาง โดยรวมมีระดับแรงจูงใจมาก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า การเป็น CPA มีความจำเป็น และสำคัญต่องานตรวจสอบบัญชี รวมทั้งได้รับการยอมรับนับถือ แสดงถึงการมองเห็นคุณค่าของการเป็น CPA โดยอภิปรายผลการศึกษาปัจจัยต่างๆ ได้ ดังนี้

✓ **เพศ** ผลการวิจัยพบว่า เพศมีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจเนื่องมาจากเพศชายมีความต้องการประสบความสำเร็จมากกว่าเพศหญิง

✗ **อายุ** ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบการเงินแม้มีอายุต่างกัน แต่มีความตระหนักถึงความสำคัญของการเป็น CPA ไม่ต่างกัน

✗ **ระดับการศึกษา** ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA เนื่องจาก เงื่อนไขการเข้า ทดสอบเป็น CPA กำหนดระดับการศึกษาขั้นต่ำปริญญาตรี จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ไม่ต่างกัน

✗ **ประสบการณ์ทำงาน** ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ผู้วิจัยเห็นว่า เนื่องจากการ เลื่อนตำแหน่งของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับอายุราชการและการสอบเลื่อน ตำแหน่ง ไม่มีหลักเกณฑ์กำหนดว่าต้องเป็น CPA จึงจะได้รับเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม มีผลงานวิจัยที่ชี้ว่า ประสบการณ์ทำงานที่มากขึ้นจะจูงใจให้เข้ารับการทดสอบเป็น CPA เพิ่มมากขึ้น เนื่องจาก ตระหนักว่าการเป็น CPA เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความรู้ความสามารถด้านการสอบบัญชี จึงทำให้ผู้ที่ มีประสบการณ์ทำงานมานานมีแรงจูงใจในการเข้ารับการทดสอบมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย

✓ **จำนวนครั้งที่เข้าทดสอบ** มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ผู้วิจัยเห็นว่า เมื่อมีการ สอบผ่านวิชาแรกแล้ว จะทำให้มีแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA มากขึ้นเพื่อให้สอบผ่านครบทุกวิชา

✓ **ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน** มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA โดยผู้ตอบ แบบสอบถามเห็นว่า การเป็น CPA จะทำให้ได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

✓ **ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน** มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA โดยเห็นว่า การสอบ ผ่านเป็น CPA จะเกิดความภาคภูมิใจความสำเร็จนั้นเป็นอย่างยิ่ง

✗ **การได้รับการยอมรับ** ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า หากสามารถทำงานบรรลุผลสำเร็จก็จะได้รับการยอมรับและได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา ไม่ว่าจะ เป็น CPA หรือไม่เป็น CPA ก็ตาม

- ✘ **ความรับผิดชอบ** ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ผู้วิจัยเห็นว่า ทุกคนต่างมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด ไม่ว่าจะ เป็น CPA หรือไม่เป็น CPA ก็ตาม
- ✘ **ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ** ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ตรวจสอบบัญชีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และ มาตรฐานการสอบบัญชีของสภาวิชาชีพบัญชี นอกจากนี้ การตรวจสอบการเงินของหน่วยงานราชการและ รัฐวิสาหกิจมีกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนด อาจทำให้ลักษณะงานตรวจสอบการเงินของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA
- ✘ **นโยบายขององค์กร** ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีนโยบายสนับสนุนในการเข้าทดสอบเป็น CPA โดยจัด **โครงการเก็บชั่วโมงฝึกหัดงานและ จัดอบรมเพื่อการเตรียมตัวเป็น CPA** แต่จำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมอบรมและไม่ได้จัดอบรมเป็นประจำทุกปี จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการ นอกจากนี้ ยังไม่มีนโยบายสนับสนุนให้วันหยุดทำงานเพื่อการเตรียมตัวสอบ ดังนั้น นโยบายจึงไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA อย่างไรก็ตาม มีผลงานวิจัยที่ชี้ว่าการสนับสนุนจากองค์กรมีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA เช่น สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่มีการจัดอบรม การสนับสนุนให้วันหยุดทำงานเพื่อเตรียมตัวสอบ การให้เบิกค่าเล่าเรียนสำหรับตัวเตรียมสอบ หรือเบิกค่าสมัครสอบ เป็นต้น
- ✔ **ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน** มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA โดยการมีเพื่อนร่วมงานที่เป็น CPA ที่มีความรู้ความสามารถจะสร้างแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA
- ✘ **ความมั่นคงในงาน** ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA เนื่องจากการทำงานในหน่วยงานของรัฐมีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การงาน ไม่ว่าจะ เป็น CPA หรือไม่เป็น CPA ก็ตาม
- ✘ **ค่าตอบแทน** ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA เนื่องจากในปัจจุบันสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีนโยบายการขึ้นเงินเดือนหรือจ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้แก่ CPA อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการขึ้นเงินเดือนหรือจ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้แก่ CPA
- ✘ **การฝึกหัดงาน** ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบบัญชีต่างตระหนักถึงความสำคัญของการฝึกหัดงานว่าจะช่วยให้งานตรวจสอบบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้น และยอมรับในหลักเกณฑ์การฝึกงานที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี
- ✘ **การทดสอบความรู้** ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ผู้วิจัยเห็นว่า การเข้าทดสอบเป็น CPA เกิดจากความต้องการพัฒนาตนเอง และผู้ตอบแบบสอบถามต่างก็ยอมรับหลักเกณฑ์การทดสอบความรู้ที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี อย่างไรก็ตาม มีงานวิจัยที่ระบุว่าปัจจัยการทดสอบความรู้ จำนวนวิชา ลักษณะข้อสอบ และเกณฑ์ขั้นต่ำในการผ่านการทดสอบ ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

 สร้างแรงจูงใจตามจำนวนครั้งที่เข้าทดสอบ โดยสนับสนุนค่าสมัครสอบให้ผู้ที่เคยเข้าทดสอบจำนวน 1-5 ครั้ง เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA และสำหรับผู้ที่เคยเข้าทดสอบจำนวน 5 ครั้งขึ้นไป จะต้องสอบผ่านแล้วอย่างน้อย 3 รายวิชา จึงจะได้รับเงินสนับสนุนค่าสมัครสอบในรายวิชาที่เหลือ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้สอบผ่านเร็วยิ่งขึ้น

 ควรให้ความสำคัญกับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและจ่ายค่าตอบแทนหรือเงินพิเศษให้แก่ CPA โดยกำหนดความก้าวหน้าในหน้าที่การงานให้ชัดเจนสำหรับบุคลากรที่เป็น CPA

 ควรให้ความสำคัญกับผู้สอบผ่านเป็น CPA โดยมีการประกาศแสดงความยินดีให้ทราบโดยทั่วกัน และควรให้ความสนใจกับผลงานที่สำเร็จจุลวงจากการปฏิบัติงานของ CPA ที่ใช้ความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่พบในระหว่างปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการเป็น CPA เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA

 ควรพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่าง CPA กับเพื่อนร่วมงาน โดยให้บุคลากรที่สนใจเข้าทดสอบเป็น CPA จัดกลุ่มกัน และให้ CPA ช่วยติวสอบให้แก่เพื่อนร่วมงาน พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการเตรียมตัวสอบ เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA

จากผลการวิจัย จะเห็นได้ว่า ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็น CPA ของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนกลาง หากหน่วยงานมีการกำหนดเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพให้สอดคล้องกับการเป็น CPA จะทำให้บุคลากรเข้าทดสอบเป็น CPA เพิ่มมากขึ้น รวมถึงการจัดตั้งเครือข่าย CPA ของหน่วยงาน ก็จะสามารถช่วยโน้มน้าว ผลักดัน และกดดันให้ผู้ที่ไม่มีความตั้งใจจะเป็น CPA เปลี่ยนใจเข้าทดสอบเช่นเดียวกัน

กันยายน 2564

เอกสารอ้างอิง

อัญชญา เสน่ห์วงศ์. (2562). *แรงจูงใจในการเข้าทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนกลาง*. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สืบค้นจาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/sat17/6214060020.pdf>

